



Evropskoj komisiji
Savetu Evrope
Evropskom parlamentu
OEBS-u
Evropskom sudu za ljudska prava

Poštovani,

Verovatno niste dobili informaciju da je ministar informisanja i telekomunikacija Vlade Republike Srbije, 4. aprila 2026. godine u intervjuu za televiziju Tanjug izjavio: „*Oni (studenti) nisu svesni da tamo policija ima pravo da ih bije i da ih ubije.*“

Obraćam vam se kao predstavnik Asocijacije nezavisnih elektronskih medija, koja je često izložena međunarodnim pritiscima da učestvuje u radnim grupama za izradu novih zakona, izmenu postojećih ili izbor predstavnika regulatornih tela. Istovremeno, zamera nam se što ukazujemo da ni postojeći zakoni, doneti uz naše učešće, kao ni medijske strategije, nisu poštovani ni u mandatu prethodnog ministra, niti njegovih prethodnika.

Sloboda novinara i medija u Srbiji nikada nije bila na nižem nivou.

U takvim okolnostima, dužnost ministra informisanja i telekomunikacija srpske Vlade koja se deklarativno zalaže za proevropske politike, obavlja nekadašnji pripadnik profašističkog pokreta koji je medijsku vidljivost stekao javnim i ponosnim paljenjem zastave Evropske unije.

Zahvaljujući značaju resora kojim rukovodi, ovaj ministar predstavlja simbol aktuelne Vlade Srbije. Predsednik države, predsednica Narodne skupštine i brojni drugi političari vladajuće koalicije utrkuju se da dostignu njegovu retoriku. To nije samo retorika — to je politika nasilja koja je zavládala Srbijom, naročito u proteklih godinu i po dana.

Izjavom da „*policija ima pravo da ih bije i da ih ubije*“, ovaj ministar je praktično legitimisao nasilje nad studentima koji su mirno protestovali, a koji su bili izloženi brutalnom postupanju parapolijskih, provladinih grupa i pripadnika interventnih jedinica policije, uključujući torturu i neovlašćena privođenja.

Naravno da se ne radi samo o studentima, već i o građanima, novinarima i medijskim radnicima koji se prepoznaju u pretnjama koje im je uputio ministar.

Istovremeno, ministar opravdava blaćenje i targetiranje novinara putem propagandnih sadržaja koji direktno ugrožavaju njihovu bezbednost, nazivajući to „*istraživačkim novinarstvom*“.



Svoju netrpeljivost prema nezavisnim i profesionalnim medijima često povezuje sa šovinističkim stavovima prema Hrvatima, dok pojedine medije bez ikakvih dokaza proglašava „antisrpskim“, svesno ih targetirajući i indirektno pozivajući na njihovu zabranu ili eliminaciju iz javnog prostora.

Prema procenama domaćih medijskih i novinarskih udruženja i najvažnijih međunarodnih organizacija za zaštitu medija i slobode izražavanja, u Srbiji je u toku sistematsko uništavanje profesionalnih medija, praćeno intenzivnom represijom nad novinarima, koja može eskalirati i u fizičke napade sa najtežim posledicama. Novinari su godinama izloženi pretnjama, napadima i javnim kampanjama diskreditacije.

Sve navedeno dokumentovano je u izveštajima Evropske komisije, Saveta Evrope i OEBS-a, kao i u sve učestalijim, ali za sada, pretežno verbalnim, reakcijama međunarodnih institucija.

Te reakcije, nažalost, za sada ne daju rezultate. Naprotiv, deluje da dodatno podstiču eskalaciju, jer nasilje raste iz dana u dan, a retorika postaje sve otvorenija — ne samo u opravdavanju nasilja („bije i ubije“), već i u direktnim pozivima na nasilje.

Dodatno zabrinjava što pojedini članovi Vlade nedogovorno pozivaju roditelje da ne upisuju decu na državne fakultete („jer će im deca završiti u kovčezima“), šireći dezinformacije i paniku, targetirajući pritom većinu univerziteta u Srbiji.

To što još uvek živimo u državi koja postaje nesnošljiva za normalan život možda jeste naš problem, ali je nerazumljivo da predstavnici Evropske unije i drugih multilateralnih organizacija nastavljaju saradnju sa režimom čiji predstavnici sprovode i javno opravdavaju nasilje, uz konstantno zastrašivanje građana. Takvo postupanje neki bi mogli tumačiti i kao oblik prećutnog saučesništva u nasilju nad građanima Srbije.

Molimo vas da u komunikaciji sa vlastima u Srbiji budete dosledni univerzalnim principima, a ne trenutnim interesima i jednostranim informacijama koje dolaze od predstavnika izvršne vlasti.

U Srbiji više ne postoje institucije kojima se možemo obratiti sa očekivanjem da će postupati u skladu sa zakonom, evropskim standardima i univerzalnim vrednostima.

Svojim svakodnevnim ponašanjem, gestovima, izjavama i nečinjenjem, vlasti Srbije suštinski su odstupile od sopstvenih strateških opredeljenja, uključujući evropski put, kao i sprovođenje obaveza preuzetih međunarodnim ugovorima.

Kada vidimo predstavnike međunarodne zajednice kako iskazuju podršku vlastima čiji predstavnici opravdavaju nasilje nad studentima i novinarima, dok se istovremeno obesmišljava pravni sistem i amnestiraju počinioi nasilja, postavljamo pitanje da li će uslediti adekvatna



reakcija u cilju sprečavanja širenja ekstremizma prema medijima, studentima, aktivistima i građanima Srbije.

Verujemo da većina vas deli vrednosti koje i mi zastupamo. Zato vas pozivamo da učinite sve što je u vašoj moći kako bi se sačuvali minimalni uslovi za profesionalno informisanje u Srbiji. Profesionalni mediji su od ključnog značaja za bezbednost ne samo Srbije, već i regiona i Evrope.

Nažalost, država Srbija finansijski i na druge sistematske načine podržava medije koji svakodnevno šire dezinformacije i govor mržnje, čime destabilizuje ne samo sopstveno društvo, već i region i širi evropski prostor.

Važno je da znate: na osnovu vaših postupaka biće jasno kakva je Evropa danas i kakvi su planovi njenih institucija.

S obzirom na to da postoje osnovi sumnje da pojedini ministri čine krivična dela, a da pravosudni sistem u Srbiji ne reaguje adekvatno, unapred vas obaveštavamo da ćemo podneti predstavku Evropskom sudu za ljudska prava.

Sloboda je univerzalna vrednost — za vas, za nas koji ovde živimo, kao i za one koji su zbog njenog nedostatka napustili zemlju. Ugrožavanje slobode u ovom regionu znači i ugrožavanje slobode u Evropi.

Srbija trenutno predstavlja izvor novih bezbednosnih izazova. Razorene institucije, uključujući Tužilaštvo za visokotehnološki kriminal i Tužilaštvo za organizovani kriminal, direktno utiču na borbu protiv organizovanog kriminala na evropskom i globalnom nivou.

Ovo je povezano i sa sistematskim pritiscima na istraživačke medije koji otkrivaju slučajeve od javnog značaja, a koje nadležna tužilaštva potom ne procesuiraju.

Aktuelne vlasti očigledno nastoje da zaustave evropski put Srbije, što predstavlja ozbiljnu pretnju budućnosti zemlje kakvu su definisali međunarodni sporazumi i kakvu žele njeni građani.

Molimo vas da razmotrite sve dostupne činjenice i pomognete građanima Srbije, jasno razlikujući odgovorne od nedužnih i preduzimajući odgovarajuće mere.

Pre nego što bude kasno, možda i prekasno.

Stojimo vam na raspolaganju.



Asocijacija nezavisnih elektronskih medija

Beograd, Obilićev venac 2/I, tel/fax: +381 11 328 45

34

Veran Matić

Predsednik Upravnog odbora Asocijacije nezavisnih elektronskih medija

Član Stalne radne grupe za bezbednost novinara